

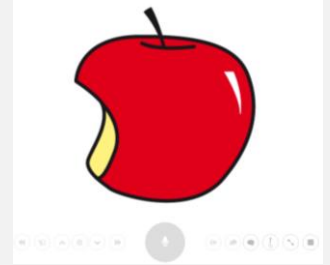
Achtergrond

Nood aan een nieuw SpraakKlankonderzoek (SKO)

- Hoge prevalentie van spraakklankstoornissen (SKS) (Wren, 2016)
- Lacune in beschikbare Vlaamse spraakklanktesten
- Hoog voorkomen van SKS bij kinderen in logopedische behandeling
- Gedifferentieerde aanpak vraagt differentiële diagnose

Kenmerken SKO

- Basisonderzoek: 82 targetuitingen (67 benoemwoorden – 15 nazegwoorden)
- Fonetische en fonologische analyse
- Gedigitaliseerd materiaal en scoreformulier

De digitale testomgeving: doelwoord 'appel'

Probleemstelling

Literatuur 1970-einde eeuw:

- Meer SKS bij jongens dan bij meisjes terug te vinden in bijna alle onderzoeken
- Normtabellen afzonderlijk voor j/m
- McCormack & Knighton (1996): meer deletie onbeklemtoonde syllabe, deletie finale consonant en clusterreductie bij jongens

Recente internationale literatuur:

- De Goulart & Chiari, 2007 (Braziliaans onderzoek)
Ratio jongens/meisjes met SKS: 1,08/1
- Omid et al., 2016 (Iraans onderzoek)
Ratio jongens/meisjes met SKS: 2/1

Genormeerde Vlaamse onderzoeksinstrumenten:

- AO-Speechvision** (Vanopstal, Jonckheere & Logghe, 2000)
Minder duidelijke verschillen, verschil enkel in de oudste leeftijdsgroepen (4;6-5;11)
- AFPO** (Elen, 2005)
Enkel significante verschillen bij 3-, 4-, 5-jarigen

Methode

Normeringssteekproef:

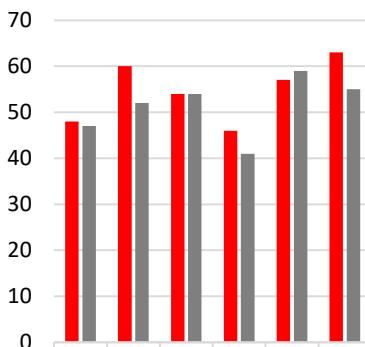
- Streefdoel grootte: n= 600
- 6 leeftijdscategorieën (2;6 – 2;11, 3;0 – 3;5, 3;6 – 3;11, 4;0 – 4;5, 4;6 – 5;5, 5;6 – 7;11)
- Provincies gelijkmatig vertegenwoordigd
- Gender gelijk vertegenwoordigd

Gegevensverzameling:

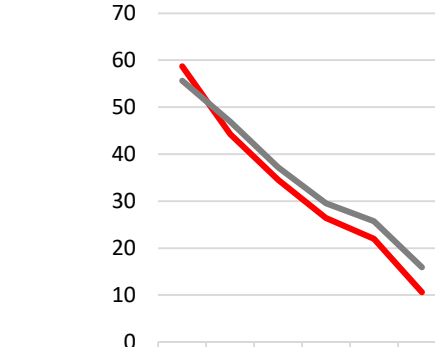
- In Vlaamse scholen en kinderdagverblijven
- Door logopediestudenten VIVES, Artevelde Hogeschool en Katholieke Universiteit Leuven

Resultaten

Steekproefverdeling (n=636):
meisjes (n = 328), jongens (n = 308)

Gemiddelde aantal fouten voor
meisjes en jongens/leeftijdsgroep

Zowel bij jongens als bij meisjes daalt het gemiddelde aantal articulatie- en fonologische fouten naarmate de leeftijd toeneemt.

Een niet-parametrische variantieanalyse (Kruskal-Wallis-test) toont geen significante verschillen ($\alpha = 0,05$) tussen jongens en meisjes behalve voor de 6de leeftijdsgroep (5;06-7;11). Deze uitzondering moet verder bekeken worden.

Kruskal-Wallis-test: gemiddelde aantal fouten voor
meisjes/jongens per leeftijdsgroep

groep	leeftijd	X ²	significantie
1	2;06-2;11	1,493	0,222
2	3;0-3;05	1,166	0,280
3	3;06-3;11	0,337	0,561
4	4;0-4;05	0,646	0,421
5	4;06-5;05	2,497	0,114
6	5;06-7;11	4,748	0,029

Conclusie

Prevalentie- en normeringsonderzoeken geven een verdeeld beeld van genderverschillen bij respectievelijk spraakklankstoornissen en spraakklankverwerving, al wordt meestal aangenomen dat jongens minder goed zijn in spraakproductie dan meisjes. Het lopende normeringsonderzoek voor het nieuwe SKO toont duidelijk aan dat er geen significante genderverschillen zijn behalve voor de oudste leeftijdsgroep (5;06-7;11). Het opschuiven van genderverschillen bij spraakklankverwerving naar oudere leeftijdsgroepen, is een hypothese die in de toekomst moet onderzocht worden.